

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 4, Janouchova 671

Janouchova 671, 149 00 Praha 4 - Háje

Identifikátor školy: 600036367

Termín konání inspekce: 9. a 10. prosince 2003

Čj.:	01 2491/03-1029
Signatura:	oa4ax113

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- ❖ Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola, Praha 4, Janouchova 671 byla zřízena jako příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je Městská část Praha 11, Ocelíkova 672, Praha 4. Provoz původně osmitřídní školy je v současné době omezen do čtyř věkově heterogenních tříd. Zbývající dvě třídy mají v pronájmu školská zařízení. V době inspekce bylo v mateřské škole zapsáno 95 dětí, kapacita v původním a současném rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je 240 dětí. Výjimka oproti počtu dětí ve vyhlášce o mateřských školách je stanovena dohodou mezi ředitelkou a zřizovatelem na 102 děti (30, 30, 30, 12). V jedné ze tříd jsou integrovány dvě děti se speciálními potřebami a jedno dítě netříleté. Stravování dětí je zajištěno ve vlastní školní jídelně, která je organizační součástí školy a nebyla předmětem inspekce. Škola pracuje ve školním roce 2003/2004 podle vlastního vzdělávacího programu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci zajišťuje sedm učitelek včetně ředitelky školy. Všechny mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost a jsou zaměstnány na plné pracovní úvazky. Pedagogický sbor je stabilizovaný, škála jeho věkového složení je různorodá, od absolventky prvním rokem v praxi až k učitelkám s dlouholetou zkušeností v oboru. Učitelka, která působí ve třídě s integrací dětí se speciálními potřebami má kurz speciální pedagogiky.

Organizační struktura školy je stanovena zpracováním organizačního řádu, provozního řádu a vnitřního řádu. Kompetence jednotlivých zaměstnanců jsou zakotveny v náplních práce, dílčí oblast řízení je delegována na zástupkyni a částečně i na některé učitelky. Zpracování služeb učitelek dovoluje znásobení výchovného působení při pobytu venku, méně v dopoledních vzdělávacích činnostech. Přenos informací uvnitř mateřské školy se uplatňuje především v plánovaných pedagogických radách nebo i v operativních schůzkách, které se však neevidují. V záznamech pedagogických rad, které jsou většinou kvalitní a funkční, jsou zastoupeny metodické i organizační záležitosti. Nástrojem pro přenos informací je také denní osobní kontakt ředitelky se všemi zaměstnanci.

Ve vedení pedagogických zaměstnanců se ředitelka školy snaží o orientaci v nových trendech předškolní výchovy. Učitelka prvním rokem v praxi je uváděna svou kolegyní a její příprava na práci je denně kontrolována. Plán kontrolní a hospitační činnosti není konkrétně zpracován, jsou však stanoveny hospitační cíle ředitelky. Její systém kontroly sestává z denního pozorování při procházení třídami, z kontroly dokumentace, výzdoby a pořádku a z hospitační činnosti. Hospitační záznamy jsou spíše popisné, méně hodnotící, závěry a doporučení jsou méně účelné. Ředitelka se snaží o motivaci lidí pochvalou a povzbuzením, v rozborové činnosti se pak někdy projevuje nižší náročnost na vedení výchovně-vzdělávací

práce. Výsledky hospitační činnosti jsou zakotveny v obsahu pedagogických rad, ze kterých je patrné i metodické vedení ředitelky a přenosy vzdělávacích akcí. Všechny učitelky jsou zapojeny v dalším vzdělávání účastí v plánovaných akcích pedagogických středisek podle svého zájmu, ředitelka výběr koriguje v souladu s potřebami mateřské školy. Podporuje samostudium učitelek dostatečnou nabídkou odborné literatury.

Hodnocení výchovně-vzdělávací práce zpracovávají učitelky za dané období a zařazují do obsahu pedagogických rad. Dílčí hodnocení provádí ředitelka školy zápisy v sešitě kontroly. K vlastnímu sebehodnocení se učitelky teprve připravují.

Úroveň personálních podmínek je velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola, jedna z nejstarších na Jižním Městě, je umístěna na okraji sídliště. V současné době působí ve dvou pavilonech (třetí a čtvrtý městská část pronajímá). V suterénu hospodářsko-administrativní budovy je keramická dílna. V další části užívaného objektu jsou čtyři třídy, každá má dvě místnosti a příslušné zázemí (sociální zařízení, šatnu, kabinet). Prostory určené pro pobyt dětí jsou vybaveny většinou novým nábytkem (úložným i pracovním), který odpovídá vzrůstu dětí vzhledem k věkově heterogenním skupinám. Prostředí je dotvářeno vkusnou výzdobou i estetickými a praktickými podlahovými krytinami a novými žaluziemi. Nevýhodou jsou omezené prostorové možnosti především pro cvičení, ale i volný pohyb dětí během her. Tato omezení jsou dána neúměrně vysokým počtem zapsaných dětí. Zahrada je vybavena sportovním i hrovým zařízením nejružnějšího charakteru, její výhodou jsou i vzrostlé jehličnaté stromy, sázené do skupin, které vytvářejí pro děti přirozené koutky ke hrám.

Třídy a herny působí veselým a motivujícím vzhledem zejména díky široké nabídce viditelně umístěných hraček. V kabinetech jsou ukládány pomůcky, které si učitelky vzájemně půjčují, neboť každá třída má poněkud jiné zaměření (sportovní náradí a náčiní, hudební nástroje, výtvarný a pracovní materiál apod.) Knihy pro děti i dospělé jsou rozděleny do tříd, knihovny obsahují publikace starší i nové, jejich využívání má formu řízenou i spontánní. V každé třídě slouží potřebám vzdělávacího procesu funkční audiovizuální i reprodukční technika.

Ředitelka sleduje využívání pomůcek, hraček i techniky a ukládá učitelkám jejich obměnu i údržbu. Ve svém plánování se zaměřuje především na opravy a rekonstrukce širšího rozsahu, na jejichž realizaci se domlouvá se zřizovatelem (rekonstrukce sociálních zařízení, výměna oken a podlahových krytin, instalace ochranného systému budovy apod.) Interiéry již byly z velké části opraveny, nedostatky jsou ve vnějším vzhledu budovy a přístupových cestách. Problémy jsou s údržbou zahrady vzhledem k podzimnímu spadu listí (topoly) i vzhledem k vandalským zásahům zvenčí.

Škola nabízí i školním dětem možnost zájmového vyžití v keramickém kroužku, který vede lektorka v keramické dílně mateřské školy.

Materiálně-technické podmínky jsou na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Škola má zpracované dva základní dokumenty: „Rámcový plán pro školní rok 2003/04“ a „Školní vzdělávací program“. V rámcovém programu jsou uvedeny podmínky, které vytvářejí

podklad pro pedagogický proces včetně mimořádných akcí, které škola pořádá nejen pro své děti, ale i pro bývalé absolventy. Školní program obsahuje dílčí plány pro všechny oblasti (pedagogickou, metodickou, organizační, kontrolní, informační, podíl zaměstnanců na řízení a zodpovědnost jednotlivců za svěřené úkoly). Vzdělávací oblast je zpracována dle navrhovaného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Na školní program navazují třídní programy. Základním tématem jsou změny v přírodě a ve společnosti v průběhu roku. Učitelky si stanovují vždy dílčí cíl a obsah plánované činnosti. Podkladem jsou metodické listy, tzv. „Barevné kamínky“. Činnosti jsou voleny s ohledem na věkově heterogenní uspořádání tříd. Ve třídě se dvěma integrovanými dětmi se speciálními potřebami pracuje učitelka v koordinaci s rodiči a dle pokynů příslušných lékařů-specialistů.

Vzdělávací program je realizován v souladu s cíli předškolní pedagogiky.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných formulářích v odpovídajícím rozsahu. Dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Přehledy výchovné práce jsou vedeny s pečlivostí a vypovídají o vzdělávací činnosti.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Ředitelka učitelkám předává informace ze vzdělávacích akcí, zaměřených na plánování, prostřednictvím pedagogických rad. V závěrech jsou stanoveny závazné pokyny, kontrola je prováděna systematicky, se zápisy do „třídních kontrolních sešitů“.

Učitelky většinou chápou nový způsob plánování, méně již formy jeho realizace.

Systém kontroly vzdělávacího programu je účinný.

Z hlediska psychohygieny je nedostatkem menší možnost pohybového vyžití dětí vzhledem k prostorám tříd a vysokým počtům zapsaných dětí. V některých třídách se také projevovalo přeceňování činností řízených oproti spontánním a vzhledem k pozdním příchodům neměly některé děti dostatek příležitosti ke hře. Pitný režim je zaveden, není však učitelkami podněcován. Individuální potřeba spánku není řešena alternativním programem, všechny děti odpočívají na lehátkách, výjimkou je pouze účast na zájmových aktivitách bezprostředně po obědě, což také není optimálním řešením. Velmi dobře jsou zohledněny sociální a emocionální potřeby integrovaných dětí.

Škola spolupracuje se sdružením rodičů, které se podílí na organizování akcí i na finančním zabezpečení. Kontakty s učitelkami jsou každodenní, pro rodiče je přínosem i působení klinického logopeda přímo v budově (2x týdně) a jeho spolupráce s několika učitelkami, které absolvovaly kurzy logopedických asistentek. Vývěsky v šatnách seznamují rodiče s pokyny k provozu, aktuálními akcemi školy i s akcemi mimoškolních organizací. Se vzdělávacím programem byli rodiče seznámeni na zahajovací schůzce, na nástěnkách zveřejněn není.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti převážně odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Spontánní činnosti

Sledované spontánní činnosti probíhaly v podnětném prostředí s širokou nabídkou hraček a hracích koutků. Dětem byla však většinou nabízena hra u stolků, která měla často charakter činnosti řízené. Obsahem těchto skupinových forem činností byly práce s vánoční tematikou, při kterých se učitelky snažily rozvíjet jemnou motoriku a poznávací funkce. Teprve později děti využívaly hernu a hracích koutků. Úroveň těchto her byla ve třídách rozdílná, protože ne všechny učitelky uměly hru obohacovat o další nabídku a zvláště rozvíjet fantazii a představivost dětí. Některé učitelky dokázaly vstoupit do námětové hry na partnerské úrovni, ale většina spíše jen hry sledovala, aniž by jejich prostřednictvím rozvíjela schopnosti a dovednosti dětí. Také prostor herny nebyl účelově využit k pohybovému vyžití, pouze děti uspokojovaly svou potřebu pohybu běháním. Přesto se v některých třídách dobře rozvíjely konstruktivní hry s dopravní tematikou, hry na rodinu a domácnost v návaznosti na vánoční

náměty. Nevýhodou jsou menší prostorové možnosti, které nedovolují ponechávat dětem jejich konstruktivní stavby v herně. Úvodní motivace v době spontánních činností upřednostňovala spíše výtvarné a pracovní aktivity, průběžná motivace byla už slabší. Také časový prostor pro hry nebyl často dostatečný. Všechny učitelky však dokázaly podporovat sebedůvěru dětí a vytvářet příznivé klima. Často stavěly na předchozích zkušenostech dětí a využívaly jejich emocí k aktivnímu zapojování do činnosti. Pozitivní výsledky se projevovaly v sociálních vztazích mezi dětmi a ve schopnostech jejich vzájemné komunikace. Agrese ani konflikty se při hrách neprokazovaly. Děti se na učitelky s důvěrou obracely se svými potřebami, učitelky k nim přistupovaly s empatií. Adresné hodnocení dětí se při sledovaných činnostech objevovalo sporadicky.

Spontánní činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

Řízené činnosti

Forma sledovaných řízených činností byla většinou frontální, s následným rozdělením dětí do skupin dle věku. Motivačními činiteli byly zážitky a představy dětí v souvislosti s přípravou vánočních svátků (návštěva výstavy Betlémů, rozhovory o dětských přáních). Učitelky v těchto činnostech nepoužívaly názorné pomůcky, ale stavěly na přímých zkušenostech většiny dětí z minulých let (dětí 5-6leté) a prostřednictvím hudby (koledy) vyvolávaly představy dětí. Verbální projev dětí byl spontánní, většinou jim bylo hned v úvodu umožněno se dostatečně vyjádřit. V činnostech výtvarného a pracovního zaměření učitelky vysvětlily technický postup všem dětem najednou, děti pokyny přesně dodržovaly (mladší za pomoci učitelky). Kladem v těchto činnostech byla v jedné třídě společná (kolektivní) práce, která podporovala pocit sounáležitosti i radost ze společného výsledku, v další třídě pak možnost každého dítěte pracovat vlastním tempem a dosáhnout rovnocenného ocenění ze strany učitelky i ostatních dětí. Tvůrčí nadšení všech dětí v počátku práce převažovalo nad tím, že jim učitelka nemohla při kolektivní činnosti věnovat stejnou pozornost (nejmladší děti nezvládaly stříhání, nůžky pro některé byly neznámým nástrojem) a děti od činnosti odcházely ke hře. V řízené činnosti pohybového charakteru byl pozitivní zájem dětí o cvičení, přehled učitelky o všech dětech při cvičení v družstvech i přiměřená fyzická náročnost. Nedostatky byly v omezeném prostoru a v jedné třídě i ve zvolené metodě (dvě družstva) a druhu náradí (žíněnky, míč), což vzhledem k vysokému počtu přítomných dětí vyvolávalo prostoje. Rovněž závěrečná pohybová hra svým charakterem vedla spíše ke zklidnění, než k vyvrcholení fyzické činnosti. Pozornost byla ve všech třídách věnována zdravotním cvikům. Atmosféra byla ve všech třídách tvůrčí, věkově smíšené kolektivy podporovaly vzájemnou ohleduplnost a porozumění. V některých třídách se méně uplatňuje věková diferenciací nároků na děti.

Řízené výchovně-vzdělávací činnosti dosahují velmi dobré úrovně.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí je přiměřený věku, i přes skromné prostorové možnosti je cvičení pravidelně zařazováno. Učitelky většinou podporují samostatnost dětí a jejich sebeobslužné návyky. V některých třídách dochází při režimových momentech ke zbytečnému řazení a organizování dětí. Děti jsou vedeny ke vzájemné ohleduplnosti a pomoci. Komunikace je spontánní jak mezi dětmi, tak i mezi dětmi a dospělými, řečové dovednosti dětí jsou dobré, učitelky dokážou podporovat sebevědomí dětí pozitivním hodnocením při všech příležitostech (hry, řízené činnosti, sebeobsluha). Pěkných výsledků dosahují děti ve výtvarných činnostech (včetně keramického kroužku) a v činnostech hudebních (široká zásoba písní různých žánrů).

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce dosahují velmi dobré úrovně.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině. V posledním rozhodnutí o zařazení do sítě škol z roku 1999 je uvedena stále kapacita mateřské školy 240 dětí, přestože je v současné době škola čtyřtřídní.

Mateřská škola nabízí dětem kromě vlastního programu řadu nadstandardních aktivit, které však většinou vedou kmenové učitelky v odpoledních hodinách, takže nepůsobí rušivě. Děti mohou navštěvovat hudebně pohybový kroužek, pěvecký nebo výtvarný kroužek, výuku hry na flétnu, seznamování s angličtinou a keramický kroužek.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 22. listopadu 2001 čj. 21/27/z
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 670/99 ze dne 1. dubna 1999
3. Evidenční listy dětí pro školní rok 2003/2004
4. Přehledy docházky dětí pro školní rok 2003/2004
5. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2003/2004
6. Osobní dokumentace současných pedagogických zaměstnanců – doklady o vzdělání
7. Školní vzdělávací program pro rok 2003/2004
8. Hospitační záznamy v roce 2003/2004
9. Záznamy z pedagogických rad 2002/2003, 2003/2004
10. Organizační řád
11. Provozní řád
12. Vnitřní řád školy
13. Rozpis služeb učitelek v roce 2003/2004
14. Plán pedagogických rad, plán akcí, osobní úkoly učitelek v roce 2003/2004

ZÁVĚR

Odborná i pedagogická způsobilost i věkové složení pedagogického sboru příznivě ovlivňují personální podmínky mateřské školy. Ředitelka školy svým vedením učitelky motivuje k dalšímu vzdělávání a vytváří předpoklady pro dobré pracovní vztahy. Rezervy se projevují v nižší efektivitě analýzy kontrolní činnosti.

V oblasti materiálně-technických podmínek se ředitelce daří zajišťovat nezbytnou údržbu školní budovy a přiměřeně obnovovat vybavení nábytkem, pomůckami a hračkami. Prostředí tříd je nápadité, vkusné a estetické. Úroveň materiálně-technického vybavení plně odpovídá požadavkům školního vzdělávacího programu.

Výchovně-vzdělávací práce vychází ze školního a třídních programů, které jsou v současné době ve fázi ověřování. Ve sledovaných činnostech učitelky volily převážně klasické formy a metody práce, s mírným preferováním činností řízených před spontánními. Pozitivem školy je přístup učitelek k uspokojování individuálních potřeb dětí, což se zvláště uplatňuje ve třídě s integrací dětí se speciálními potřebami. Dobrých výsledků dosahuje mateřská škola také v oblasti estetických činností.

Od minulé inspekce byl zaznamenán v práci mateřské školy kvalitativní posun.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jindřiška Černá	Černá v. r.
Člen týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v. r.

V Praze dne 22. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Kateřina Kočerová	K. Kočerová. v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Arabská 683, Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy - Krajský úřad – odbor školství	2004-01-15	01 2491/03-1029
Zřizovatel	2004-01-15	01 2491/03-1029
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.